

Lautakunta	Kasvatus ja opetuslautakunta
Hyväksymispäivämäärä ja pykälä	23.2.2023 §
Vastuhenkilö	Sivistysjohtaja Veikko Niemi Kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka

## **Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2022**

### **Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä**

Sisäinen valvonta on järjestetty hallintosäännön ja siitä johdettujen toimialajohtajan tai lautakunnan delegointipäätösten velvoitteiden mukaisesti. Taloudelliset vastuut on määritelty hallintosäännön sekä talousarviossa esitetyn tilivastuun mukaisesti, sekä erillisillä hankintoihin liittyvillä delegointipäätöksillä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta noudattavat organisaation johtamisjärjestelmää sekä tehtäväkuvauksissa määriteltyjä vastuualueita. Palvelupäälliköt ovat raportoineet toiminnan ja talouden toteutumisesta poikkeamiseen kuukausittain sekä laajemmin osavuositarkastuksissa. Lautakunta on käsitellyt raportit kokouksissaan.

### **Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen**

Kasvatuksen ja opetuksen johtoryhmä seuraa toimintaa ja sille asetettuja tavoitteita. Tarvittavat muutokset tai korjaukset poikkeamiin tehdään mahdollisimman nopeasti. Merkittäviä puutteita lakien ja päätösten noudattamisessa tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia ei ole havaittu vuoden 2022 aikana. Palvelun päätöksistä tehtyjä oikaisuvaatimuksia on käsitelty lautakunnassa tai niistä on annettu lautakunnalle selvitys. Lautakunta on käsitellyt yhteensä 4 oikaisuvaatimusta, joista kaksi on liittynyt henkilöstöpäätökseen, yksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin ja yksi nuorisotoimen toiminta-avustuksiin. Tätä voidaan pitää vähäisenä suhteessa päätösten määrään.

### **Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus**

Tilinpäätös palvelun osalta toteuma ylittyi muutettuun talousarvioon nähden, toteuman ollessa 101,1 % talousarviosta. Ylitykset johtuivat yllättävistä muutoksista, joita olivat mm. pakolaisten suuri määrä valmistavassa opetuksessa sekä varsinkin koronasta johtuvat poissaolot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin. Tavoitteiden toteutumista palvelu- ja palveluyksikkötasolla on seurattu säännöllisesti sekä raportoitu osavuositarkastusten yhteydessä.

### **Riskienhallinnan järjestäminen**

Palvelutasolla toiminnallisia riskejä tarkastellaan johtoryhmien työskentelyssä. Jokaisen päällikön tehtäviin kuuluu tiedostaa oman palvelunsa riskit ja pyrkiä varautumaan niihin. Merkittäviä riskejä kohdistuu erityisesti koulurakennuksiin ja kriittisten asiantuntijoiden saamisen turvaamiseen. Monet koulukiinteistöt ovat tulossa elinkaarensa päähän. Perusopetuksen kehittämissuunnitelman mukaisia toimia laitetaan täytäntöön myös tämän hetken rakentamiskohteiden lisäksi.

Toiminnallisista riskeistä on syytä huomioida organisaation kuormitusta koskevat riskit. Korona ja jatkuvien kriisien tuottama kuorma on merkittävä.

Keskeiset riskit on arvioitu talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin liittyen ja niiden realisoitumista on seurattu normaalin talousarvion toteumaseurannan yhteydessä. Arviot riskeistä ja niiden toteutumisesta on laadittu tilinpäätösohjeiden mukaisesti. Palvelun toimintoihin kohdistuneet tiilitarkastajien tarkastukset eivät ole tuoneet esille merkittäviä riskien realisoitumista.

### **Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta**

Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta on toteutettu talous-, hankinta- ja hallintosäännön sekä talousarvion määrittämällä tavalla.

### **Sopimustoiminta**

Sopimusten hallinta ja valvonta ovat toiminnasta vastaavien viranhaltijoiden oman vastualueen johtamiseen kuuluva tehtävä. Pääosa sopimuksin hankittavista palveluista edellyttää viranomaisvalvontaa (esim. palvelutarjoajan hyväksyminen palvelutuottajaksi tai säädöksiin määritellyt säännölliset valvontakäynnit). Lautakunta hallitsee vastualueensa sopimuksia hyväksymällä itse merkittävimmät sopimukset (esim. varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ruokapalvelusopimukset), osoittamalla niille määrärahat käyttösuunnitelmassa ja/tai hyväksymällä toiminnalle erilliset ohjeet. Lautakunta on siirtänyt vuonna 2022 toimialan johtajan päätösvaltaan muut sopimukset (hallintosääntö 23.2§), joiden arvo on alle 1.000.000 euroa vuodessa. Tiedossa ei ole sopimuksista aiheutuneita negatiivisia seurauksia.

### **Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä**

Riskienhallinta on riittävällä tasolla, ja hyvä hallintotapa toteutuu toimialan toiminnassa ja päätöksenteossa. Säännöt ja toimintaa määrittelevät ohjeet ovat osin hajanaisia ja nopeasti muuttuvia, joten niiden noudattaminen vaatii erityistä tarkkaavaisuutta. Organisaation tiedon käyttöä on edelleen kehitettävä johtamisessa ja viestinnässä.